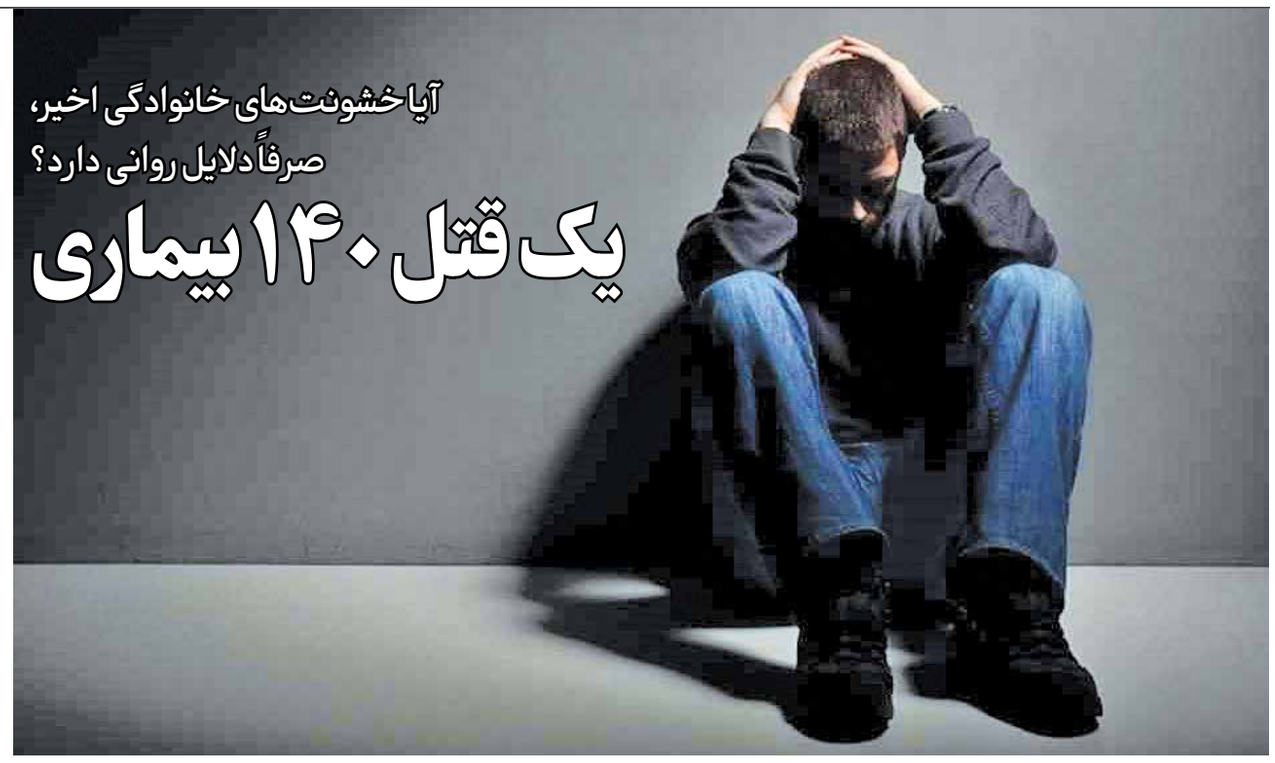

آیا خشونت‌های خانوادگی اخیر، صرفاً دلایل روانی دارد؟

یک قتل ۱۴۰ بیماری

ترانه بنی یعقوب
گزارش نویس

هر خبر خشونت باری که می‌شنویم مدت‌ها ذهن‌مان درگیر می‌شود و دائم از خودمان می‌پرسیم چه چیز باعث این حجم از خشونت شده؟ تکرار خشونت باز نگران‌مان می‌کند مثلاً اگر خبر قتل بابک خرمدین، کارگردان سینما توسط پدر و مادرش را می‌شنویم با خود می‌گوییم حتماً یک مشکل روانی داشته‌اند. کمی پرس و جو می‌کنیم و بعد هم با همین گزاره‌های ساده‌انگارانه مسأله را رها می‌کنیم، اما چند وقت است که حجم این اخبار و تکرار موارد مشابهش آن قدر زیاد شده که باید به طور جدی بپرسیم واقعاً چه اتفاقی افتاده است؟

۱۲ روز از انتشار خبر قتل بابک خرمدین می‌گذشت که خواندیم فرزند دیگری در تبریز به دست مادرش به قتل رسیده. یاشار، پسر جوان و متأهلی که یک فرزند داشت، به بهانه اعتیاد به مصرف مشروبات الکلی توسط مادرش به قتل رسید. مادر یاشار بعد از بازداشت توسط پلیس و اعتراف به قتل، درباره انگیزه‌اش گفت یاشار فرزند و جگرگوشه‌ام را کشتم، اما دیگر خیالم راحت است که عروس و نوه‌ام در آرامش زندگی خواهند کرد. خبرهای ناگوار به‌همین جا هم محدود نشد و گزارش‌هایی از دو حادثه دیگر در خراسان شمالی و رشت منتشر شد که از قتل دو کودک توسط مادرشان و قتل یک پدر به دست فرزندش حکایت داشت.

در اسفراین مادری دو فرزندش را کشت و بعد هم تلاش کرد خودش را بکشد و در رشت هم مرد جوانی خبر داد که به علت اختلافات خانوادگی با شلیک سه گلوله پدر خود را به قتل رسانده است. تقریباً بعد از انتشار هر خبر خشونت بار، پلیس و دیگر نهادهای ذیربط خبر می‌دهند که پرونده این افراد برای انجام اقدامات روانپزشکی درحال بررسی است. حالا این سؤال پیش می‌آید که آیا هرکسی که مرتکب این اقدامات می‌شود الزاماً مشکل روانپزشکی حاد دارد؟ چقدر درمان‌های روانپزشکی می‌توانند به پیشگیری از این خشونت‌ها کمک کنند؟ آیا صرفاً تقلیل دادن خشونت‌ها به مشکلات روانی نمی‌تواند ظلم در حق افرادی باشد که به بیماری‌های روانی مبتلا هستند اما با درمان آن را کنترل کرده و همچنان انگ می‌خورند؟

احمد احمدی‌پور، روانپزشک و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی آزاد تهران در این باره می‌گوید: «در مورد اتفاقات اخیر از جمله فرزندکشی‌ها و افزایش میزان خشونت و قتل و فرزندکشی، شاید صرفاً تجزیه و تحلیل این موضوعات از منظر روانپزشکی امکان پذیر نباشد و اگر معتقد باشیم تنها دلیل ابراز خشونت در جامعه بیماری‌های زمینه‌ای روانپزشکی است به احتمال زیاد دچار اشتباه شده‌ایم و مسیر پرداختن به آن هم به بیراهه ختم خواهد شد.»

به گفته او ماهیت برخی بیماری‌های روانپزشکی که اختلالات شدید روانپزشکی هم نامیده می‌شود به گونه‌ای است که می‌توانند با درگیر کردن قسمت‌هایی مهم از ذهن و مغز که سبب مهار رفتارهای آسیب‌زا، ایجاد همدلی و قضاوت‌های درست و تصمیم‌گیری‌های منطقی هستند شانس ارتکاب خشونت را به‌عنوان یکی از علامت‌های بیماری بالا ببرند اما نکته مهم آن است که ۱۴۰ نوع بیماری روانپزشکی وجود دارد که بیماری‌های شدید، اندکی از آنها را شامل می‌شود و تعمیم دادن کل این خشونت‌ها به بیماری‌های روانپزشکی، پرداختن نادرست به یک موضوع و مسأله غیرواقعی است.

سونیا غفارزاده، پژوهشگر مسائل اجتماعی معتقد است کاهش آستانه تحمل و خشونت با اتفاقات پیش آمده در جامعه ارتباط دارد: «اگر چند اتفاق همزمان رخ داد و مغز فردی نتوانست به طور همزمان آن را پردازش کند، صد درصد آستانه تحمل فرد پایین آمده و دچار اضطراب می‌شود. با توجه به وضعیت موجود، پرخاشگری در جامعه علل مختلف دارد و نمی‌توان آن را به یک عامل مثلاً اختلالات روانی نسبت داد. گاهی مسائل بیرونی ازجمله مشکلات اقتصادی، فرهنگی، سیاسی تا مشکلات اجتماعی، همه بر خشونت و کاهش آستانه تحمل مردم اثر می‌گذارد.»

حسین یکی از کسانی است که اتفاقاً درگیر یک بیماری حاد روانپزشکی است. او می‌گوید: «من حرفم این است که قطعاً مراجعه بموقع به روانپزشک و روانشناس می‌تواند در کمتر شدن بروز رفتارهای خشونت‌آمیز مؤثر باشد اما آیا تحقیقی انجام شده که چند درصد رفتارهای خشونت بار توسط بیماران انجام می‌شود؟ اصلاً افراد جامعه می‌دانند چقدر از ما قربانی این خشونت‌ها شده‌ایم؟ حرف ما این است که کاش در بررسی اتفاق‌ها همه چیز را چند عاملی ببینیم. الزاماً همه آنهایی که مشکل روانی دارند رفتارهای خشونت بار ندارند.»

دکتر احمدی‌پور در این باره می‌گوید: «وقتی از علامت بیماری سخن می‌گوییم مثل همه بیماری‌های دیگر چند علامت برای تشخیص صحیح ضروری است؛ مثلاً همان‌طور که برای تشخیص یک بیماری تنفسی، سرفه علامتی از یک مریضی است، ممکن است اشکال در قوه قضاوت و تشخیص هم علامت یک بیماری روانپزشکی باشد. بد نیست بدانید در شرایط اپیدمی کرونا سرفه کردن به‌عنوان یکی از علائم بیماری شناخته شد طوری که اگر فردی پروتکل‌های بهداشتی را رعایت نکند می‌تواند کسی را مبتلا به کرونا کند و حتی موجب بستری شدن و مرگ طرف مقابلش شود، اما آیا هیچ وقت فکر کرده‌اید این افراد که موازین بهداشتی را رعایت نمی‌کنند نوعی خشونت مرتکب شده‌اند یا همه بیماری روانپزشکی را داشته‌اند؟ مسلماً نه. پس این نکته را هم بدانید که همه بیماران شدید روانپزشکی از خودشان خشونت بروز نمی‌دهند. با ذکر مثالی حرف‌هایم را بیشتر توضیح می‌دهم؛ خیلی‌ها معتقدند میزان سکته قلبی در کسانی که فشار خون دارند بیشتر است اما آیا همه کسانی که فشار خون دارند قطعاً سکته قلبی می‌کنند یا همه کسانی که دچار سکته شده‌اند فشار خون بالایی دارند؟ این تصورات اشتباه است و الزاماً رابطه علت و معلولی ساده بین گزاره‌ها برقرار نیست.»

محمد هم یکی از بیماران اعصاب و روان است که می‌گوید: «از آنجا که شیوع بیماری‌های روانپزشکی در دنیا بالاست، درواقع انداختن توپ به زمین بیماران روانپزشکی و توجیه همه خشونت‌ها توسط آنها راحت به نظر می‌رسد و خیلی‌ها به جای هر تحلیل و بررسی دیگری راحت می‌گویند طرف بیماری روان داشته. حتی نمی‌گردند، ببینند مثلاً در گذشته فرد چه رخ داده؟ اساساً آیا آن شخص در شرایط درستی زندگی می‌کرده؟ آیا درهمین مدت اخیر زندگی‌اش و رفتارهایش تغییر کرده؟ بیماری‌های ما یک روز و دو روزه شکل نمی‌گیرد. شاید با این فرافکنی‌ها بتوانیم تا حدودی لحظه‌ای حال خودمان را خوب کنیم اما نمی‌توانیم ماجراها را این گونه تحلیل و حل کنیم و دلیل و پس زمینه واقعی خشونت را بفهمیم.»

برخی اما می‌گویند جنایات پیچیده نسبت چندانی با بیماری‌های روانپزشکی شدید ندارند. دکتر احمدی‌پور در این باره می‌گوید: «بیماری‌های شدید روانپزشکی می‌توانند سیستم برنامه‌ریزی و زمانبندی و سکانس‌گذاری را مختل کنند و از آنجایی که خشونت هم طیف گسترده‌ای دارد و خیلی از خشونت‌ها که اتفاقاً خیلی دقیق و سریالی رخ می‌دهند و برای پنهان کردن ماجرا تا آخرش هم فکر می‌شود، با چنین اختلالات روان همخوانی ندارند.»

> ۱۴۰ نوع بیماری روانپزشکی وجود دارد که بیماری‌های شدید، اندکی از آنها را شامل می‌شود و تعمیم دادن کل این خشونت‌ها به بیماری‌های روانپزشکی پرداختن نادرست به یک موضوع و مسأله غیرواقعی است

به گفته این استاد دانشگاه، آمارها همچنین نشان می‌دهد بیماران روانپزشکی بیشتر از اینکه مرتکب خشونت شوند، بیشتر قربانی خشونت هستند اما آنچه بیشتر در رسانه‌ها گزارش می‌شود، ارتکاب جرم است نه قربانی شدن.»

تصور اینکه کسی بدون اینکه اختلالی داشته باشد دست به چنین خشونت‌هایی بزند برای خیلی‌ها بسیار دشوار است شاید برای همین راحت‌ترین دلیل خشونت را به این موضوع ارتباط می‌دهیم. احمدی‌پور در این باره توضیح می‌دهد: «نکته‌ای که معمولاً از آن غفلت می‌شود دسته‌ای از اختلالات است که جزو اختلال‌های شخصیتی طبقه‌بندی می‌شوند. منظور از شخصیت همان منش و روش فرد است یعنی خصوصیات ماندگار شخصیت که فرد در ارتباط با خودش و جامعه دارد و به عواطف، احساسات فرد، درک و باورهای شخص بر می‌گردد، اما اتفاقی که می‌افتد این است که بیشتر افراد آن را به‌عنوان بیماری قبول ندارند. چرا؟ چون فرد دچار تغییر واضحی از علائم، حداقل در یک بازه زمانی کوتاه نشده و مسأله‌اش مزمن و طولانی است.

در بین بیمارانی که اختلال شخصیتی دارند براحتی می‌توان شخصیت‌های ضداجتماعی و مرزی را دید که اتفاقاً با توجه به شخصیت‌شان ماهیت خشونت و پرخاشگری نسبت به خود و دیگران در آنها محتمل‌تر است. در نتیجه بیشتر باید به این دسته از اختلالات پرداخت. نکته مهمی که بر آن تأکید می‌کنم این است که بیشتر بیماران قربانی خشونت هستند و اتفاقاً در صورت درمان اختلالات شدید روانپزشکی، میزان فروکش علائم در آنها بسیار چشمگیر است. بنابراین با درمان بموقع این بیماری‌ها می‌توان از اتفاقات جبران نشدنی بعدی جلوگیری کرد. همچنین شناخت بیماری توسط اطرافیان فرد بسیار اهمیت دارد تا سریع به روانپزشک مراجعه کنند تا یکی از علائم بیماری که همان خشونت است، در فرد به میزان قابل توجهی کاسته شود.»

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۳۶۸۴

آسان

۸		۷		۴				
	۵			۹	۷		۱	
	۱	۲	۸			۶		۷
۷							۶	۱
۳				۶		۴		۹
۶	۸							۴
۲		۳		۵	۹	۷		
			۵	۷	۳			۲
			۴			۸	۵	

متوسط

					۵	۹		
۳			۹				۲	
۲	۹		۵	۷		۶		
۵			۶			۱	۷	
		۳				۲		
۴	۱				۳		۶	
		۵		۶	۱	۳	۸	
۹					۸			۱
	۸	۶						

سخت

۹	۱		۴					
		۸		۶		۳		
۴			۸		۲		۵	
	۷		۵	۲				
	۵						۷	
				۷	۱		۳	
	۳		۷		۵			۶
		۵		۳		۹		
				۴		۱	۳	

خیلی سخت

		۹		۱	۸			
	۸			۷				۲
۲		۳				۹		
					۴			۶
	۲	۶				۸	۷	
۸			۷					
	۹					۴		۵
۶				۴			۳	
			۶	۳		۱		

حل جدول سودوکو شماره ۳۶۸۴

آسان

۱	۸	۷	۴	۵	۹	۲	۶	۳
۵	۶	۴	۱	۳	۲	۸	۹	۷
۲	۹	۳	۸	۷	۶	۱	۴	۵
۸	۴	۱	۷	۹	۵	۳	۲	۶
۶	۳	۵	۲	۴	۸	۹	۷	۱
۷	۲	۹	۶	۱	۳	۵	۸	۴
۳	۵	۸	۹	۶	۴	۷	۱	۲
۴	۱	۶	۵	۲	۷	۱۰	۳	۸
۹	۷	۲	۳	۸	۱	۴	۵	۶

متوسط

۷	۳	۹	۸	۶	۴	۵	۱	۲
۱	۶	۵	۲	۹	۳	۸	۴	۷
۴	۸	۲	۵	۷	۱	۹	۶	۳
۶	۴	۳	۹	۱	۷	۲	۸	۵
۹	۵	۷	۶	۸	۲	۱	۳	۴
۸	۲	۱	۴	۳	۵	۶	۷	۹
۳	۹	۶	۷	۴	۸	۱۰	۵	۱
۵	۱	۴	۳	۲	۶	۷	۹	۸
۲	۷	۸	۱	۵	۹	۴	۲	۶

سخت

۵	۴	۶	۸	۹	۳	۱	۷	۲
۷	۹	۳	۴	۱	۵	۸	۶	۱۰
۱	۸	۲	۶	۷	۱۰	۵	۹	۴
۹	۳	۸	۱	۴	۶	۷	۲	۵
۶	۵	۴	۷	۲	۸	۹	۱	۳
۲	۱	۷	۵	۳	۹	۶	۴	۸
۴	۶	۹	۳	۸	۷	۲	۵	۱
۸	۷	۱	۹	۵	۲	۴	۳	۶
۳	۲	۵	۱۰	۶	۴	۱	۸	۷

خیلی سخت

۸	۷	۱	۶	۴	۳	۵	۹	۲
۴	۳	۶	۹	۱	۵	۷	۸	۱۰
۵	۹	۲	۸	۷	۱۰	۳	۴	۶
۳	۵	۸	۱	۹	۴	۶	۲	۷
۶	۴	۷	۵	۲	۸	۹	۱	۳
۲	۱	۹	۷	۳	۶	۸	۵	۴
۹	۸	۳	۴	۵	۷	۲	۶	۱۰
۱	۶	۴	۳	۸	۹	۱۰	۷	۵
۷	۲	۵	۱۰	۶	۱	۴	۳	۸

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۶۵۱

جدول عادی

◀ افقی:

۱- اسطوره علم یونان- محل اجرای تئاتر
۲- از کرات آسمانی که دور زمین می‌گردد- بالابردن کیفیت- زنده‌شدن
۳- سازپوستی- کوبنده خانگی- نام مردانه
۴- غذاوخواربار- همان «بس» است- تک و یکه
۵- آقای اسپانیولی- امیدوار- بیابان- صدای گوسفند
۶- پنهان- ظاهری، سطحی- ساحل طلا
۷- بموقع- ضد «ملیح»- بوی خوش
۸- ورودی و مدخل- طوروشیوه- نهایی
۹- فرددارای نفوذ و قدرت- حق الشرب- طرح ناموفق دبیرستانی
۱۰- گلو- پیدایش- چرم نرم
۱۱- شناسه و رمز- بازدارنده- گروه ویژه- پسوند نظیر
۱۲- پیشین- بدن- منحرف
۱۳- اسم پسرانه- پرسش تردید و انتخاب- پوشش و جامه
۱۴- کندن گیاه هرز- محله‌ای در «تهران»- در آغاز مکالمه تلفنی برای توجه مخاطب گویند
۱۵- درس ورزش در دانشگاه- خجستگی

▼ عمودی:

۱- برنامه تلویزیونی در حال پخش سیما که به مباحث دینی، اخلاقی و اجتماعی می‌پردازد- بهترین رمان اسپانیایی
۲- دستورها و احکام دولت و مجلس- استاد ایرانی مینیاتور- دوری
۳- پیشواو هدایتگر- مفت- نزدیک
۴- ساختمان صنعتی- شالوده‌ها
۵- پزشکی- حرف ۲۵ الفبا- ستمگر
۶- صدای تمسخر- پاکت لباس!- ساخته شده از آهن- نوشیدنی گوارا
۷- برابری- چشمه پرآب- جالباسی
۸- موشواره- نوعی درخت- دین دارشدن
۹- گاز اتمسفر- عبادتگاه راهب- از انواع رنگ سرخ
۱۰- چیز- جنبیدن- مخفف آنکه- ماه کارگری
۱۱- از انواع تشک- صدای بوق کودکانه!- به همان شکل و ترتیب
۱۲- از محبت گل می‌شود- خوش لباس
۱۳- اعضای داخلی بدن- اندوهگین- چهره پرداز
۱۴- پدر پدر یا پدر مادر- اساس- ماده ضدعفونی کننده
۱۵- هیجان انگیزترین گزارشگر ایرانی کشتی- میوه‌ای شیرین و خوشمزه

جدول ویژه

◀ افقی:

۱- هافبک دفاعی «تراکتور»- سایکوز
۲- جسور- فیلمی با هنرنمایی «نسیم ادبی»- هنررزمی مدرن چینی
۳- فوق- خنجر- زمان سنج
۴- گله کردن- پاسخ دلگیرکننده- پول اروپای متحد
۵- هنوز انگلیسی- شیمی/فیزیکدان امریکایی- افسون- لعن
۶- ایالت سیاهپوست‌نشین- شوک- نوعی خروس
۷- مقام- مجموعه ظروف غذاخوری- صندلی خطیب
۸- ربایيدن- قدم- غذای محلی «تبریز»
۹- ابزار دروپنجره- پولی که در ازای آب دهند- شش
۱۰- خوراک مرغ- چوب تراش- محله‌ای در «تهران»
۱۱- حرف نفی- کمیاب- بالش تزئینی- نت سوم
۱۲- بی‌معنی- خاک نرم- شاعر «هوای تازه»
۱۳- میمون آدم‌نما- شکل و پیکر- جاوید و همیشه
۱۴- بخشی از تلفن- گلی با نام فرنگی- نغمه
۱۵- بازوهای زهری جانور دریایی «هیدر»- جنگ افزار گرم

▼ عمودی:

۱- شهر «قلعه ضحاک»- شهری در «آلمان»
۲- سهم داشتن- تلافی- از اعداد ترتیبی
۳- خانه ییلاقی مجلل- اثر «یان مک ایوان»- اصل، مبدأ
۴- شخص عبوس- آخر چیزی
۵- تیرپیکاندار- شهر «فردوسی»- نام «رودریگز» ستاره اورتون
۶- عنصر نمک خوراکی- نخ تابیده- شهری در استان «چهارمحال و بختیاری»- بنیاد
۷- فروغ- باران تند و کم دوام- نشانه فعل استمراری
۸- فرددارای نفوذ و قدرت- قوانین و قواعد- سردسته
۹- سکه رایج هند- غرامت- بیماری خفیف
۱۰- محصول مرداب- سفت و سخت- از وسایل خانگی- جاروی شست‌وشو
۱۱- تل و پشته- رسایی- رئیس جیمزباند
۱۲- آمد و شد- متخصص
۱۳- بازیچه کودک- یار دیرینه تعلیم!- آهو
۱۴- عددی ترتیبی- زنجیر- قابل درک و فهم
۱۵- زبان ملی «نیجریه»- صاحب زمین و رعایا

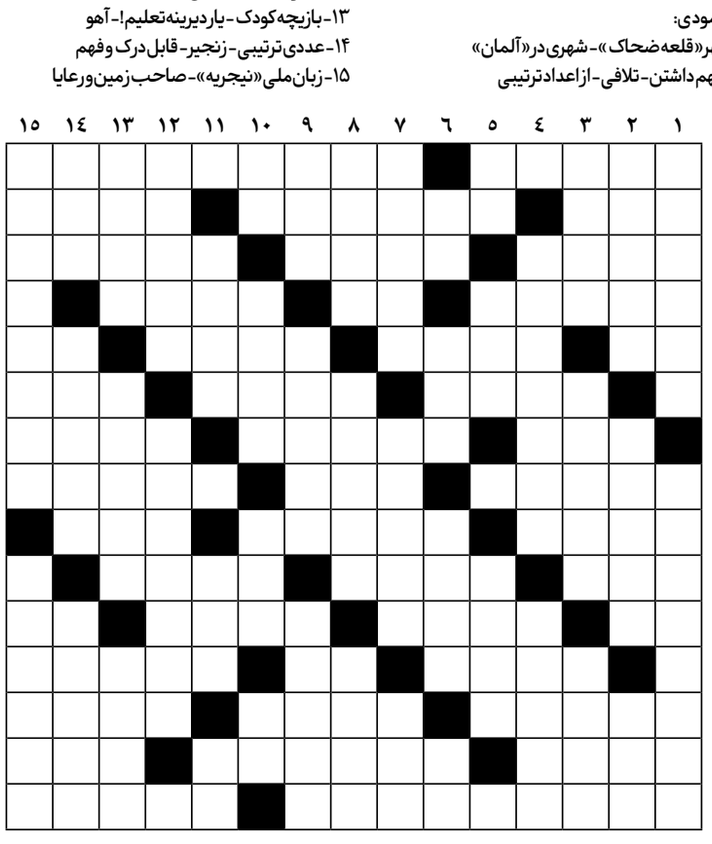

حل جدول عادی شماره ۷۶۵۰

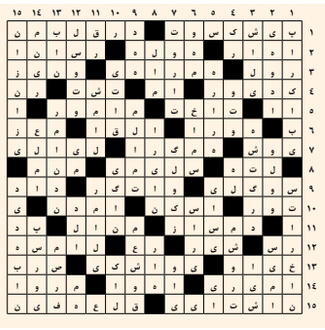
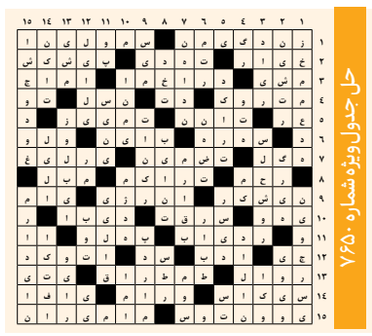
حل جدول ویژه شماره ۷۶۵۰